

3. Железова А.И. Влияние гена S на плодовитость и эмбриональную смертность лисиц // Кролиководство и звероводство. — 1993. — № 3. — С. 5—6.

4. Wen X.H., Feng H.L., Sun Q.Y. In vitro maturation of follicular oocytes of the silver fox. // Theriogenology. — 1994. — 41, № 2. — P. 333.

5. Еремина Л.В. К вопросу об особенностях половой системы самцов // Кролиководство и звероводство. — 1993. — № 6. — С. 19.

Інститут землеробства і біології тварин УААН

УДК 636. 52 і. 58. 082. 4

В.В. Мовчан

ПІДВИЩЕННЯ ВІДТВОРНИХ ЯКОСТЕЙ БАТЬКІВСЬКИХ ФОРМ БРОЙЛЕРНИХ КРОСІВ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ СТАБІЛІЗУЮЧОГО ВІДБОРУ

Встановлено, що відбір яєць, який відноситься до модельних класів за масою та індексом форми, значно підвищує інкубаційні якості — відбір курчат збільшується на 3,3 %, що дає значний на-родногосподарський ефект.

Підвищення ефективності селекції в м'ясному птахівництві пов'язано з використанням нових методологічних підходів, з розробкою об'єктивних методів оцінки та добором високоцінних генотипів. У цьому аспекті актуальним є відпрацювання прийомів вирощування батьківських форм та ремонтного молодняку на основі використання принципів стабілізуючого добору з метою створення критеріїв для калібрування інкубаційних яєць. Добір інкубаційного матеріалу, тобто зародків живої істоти, якими, власне, і є яйця птиці, за ознаками фенотипу є виключною прерогативою такої галузі сільського господарства, як птахівництво.

Встановлено, що вирощування курчат м'ясних кросів у змішаних групах, неконсолідованих за ознакою живої маси, економічно не ефективно внаслідок включення механізмів ієрархічних взаємовідносин, що неминучі в дискретній спільності. Психологічний дискомфорт та стресовість контактів,

© В.В. Мовчан, 2000

Розведення і генетика тварин. 2000. Вип. 33

що виникають при ранговій конкурентності в стаді птиці, зменшуються або нівелюються при створенні рівноважних груп за умови забезпечення фронту годівлі. Оскільки успіх селекційної роботи значною мірою визначається точністю оцінки генотипу тварин за комплексом ознак, то в цьому плані значний інтерес являє вивчення взаємозумовленості основних селекційованих ознак птиці, в даному випадку маси яєць та індексу форми, із закономірним застосуванням результатів дослідження на практиці шляхом калібрування яєць та цілеспрямованого вилучення з інкубації яєць тих, яким притаманні низькі інкубаційні якості.

Метою досліджень було вивчення модального відбору за ознаками маси індексу форми яєць та визначення інкубаційних показників.

Робота проводилась у ДППЗ "Поліський" та селекційно-генетичному центрі м'ясного птахівництва "Оріана" (с. Гаврилівка Вишгородського району Київської області).

Як матеріал досліджень було використано птицю кросу "Смена-6" (батьківські форми). У ході дослідження було проінкубовано 1390 яєць. Інкубатор обладнано машинами ІКІ-90. За кожною ознакою, що вивчалася, яйця були розподілені на три класи з інтервалом 0,5 σ . Межі класів визначали за масою яєць: M^- 54,3 — 56,6 г; M^0 56,7 — 61,3 г; M^+ 61,4 — 63,7 г та за індексом форми відповідно: 71 — 74, 75 — 78, 79 — 81.

У ході досліджень визначено, що найвищими інкубаційними показниками характеризуються яйця, що за ознаками віднесені до модального класу (56,7 — 61,3 г). Виводимість яєць (відношення кількості виведених курчат до кількості запліднених) тут становила 85,31 %, а в класах M^- та M^+ цей показник сягав відповідно 81,24 та 82,04%. Вивід курчат (співвідношення кількості виведених курчат до загальної кількості закладених на інкубацію яєць) також був найбільший у модальному класі та становив 74,21%, M^- — 72,94, M^+ — 72,14%.

Інкубаційні якості залежно від індексу форми розподілились так: за виводимістю яєць M^- — 76,37%, M^0 — 86,37, M^+ — 86,01%, а за виводом курчат відповідно — 68,07; 75,17; 75,81%.

При модальному відборі за двома ознаками встановлено, що найбільшими інкубаційними якостями є яйця, які поєдну-

ють у собі ознаки центру розподілу. При цьому виявлено великий вплив маси яєць.

Таким чином, впровадження модального відбору за двома ознаками ефективніше, тому що дає можливість підвищувати вивід курчат на 3,3%, а також збільшити однорідність майбутнього стада і економічну ефективність вирощування птиці шляхом калібрування яєць та вилучення з процесу інкубації яєць, що мають низькі інкубаційні показники.

Інститут розведення і генетики тварин УААН

УДК 636.52/58.082.4

О.В. Мовчан

ВИВЧЕННЯ ДИНАМІКИ ЖИВОЇ МАСИ КУРЧАТ МЕТОДОМ ТРИФАКТОРНОГО СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ

Вісім груп курчат різних генотипів відгодовувались чотирма варіантами кормосумішей. Отриманий масив даних щотижневого зважування курчат оброблений з використанням методу дисперсійного аналізу. Виявлено складну взаємодію та взаємовплив факторів годівлі і генотипу залежно від віку курчат. Результати дослідження переведені в графічну форму, дано пояснення отриманих результатів з позицій антагонізму і єдності процесів росту та кліткової диференціації.

Метою наших досліджень був аналіз взаємодії "генотип x середовище" основної селекційної оцінки м'ясних курей — "жива маса" методом трифакторного аналізу [1—3].

Н. Бейли [4] так виклав переваги багатфакторного експерименту перед класичним однофакторним: ми одержуємо картину впливу кожного фактора в різних умовах, коли інші фактори теж змінюються; застосування найрізноманітніших комбінацій факторів дає змогу отримати більш надійну основу для різних рекомендацій, які залишаються слушними при зміні умов; якщо стане очевидним, що всі фактори діють незалежно один від одного, то один експеримент надасть стільки ж інформації про кожен фактор, скільки її можна було б одержати, якщо б весь експери-